

Моніторинг звичайних гніздових птахів в Україні

ІНСТРУКЦІЯ з проведення обліків
версія 2026

В.Костюшин, В.Грищенко, М.Гаврилук,
Ю.Струс., Ю.Москаленко, С.Винокурова

Прембула

Загальноєвропейська програма моніторингу звичайних видів птахів (Pan-European Common Bird Monitoring Scheme — PECBMS) вже понад два десятиліття є наріжним каменем європейської орнітології та охорони природи. Ця масштабна міжнародна ініціатива, що об'єднує зусилля професійних науковців та кваліфікованих волонтерів, спрямована на відстеження довгострокових змін чисельності та поширення гніздових птахів. Завдяки стандартизованим щорічним облікам, які проводяться на тисячах обраних пробних ділянках, країнам Європейського Союзу вдалося отримати унікальні індекси чисельності видів, які стали офіційними екологічними індикаторами сталого розвитку. Ці дані не лише демонструють здоров'я екосистем, але й слугують надійною науковою базою для ухвалення рішень на рівні державної політики та природоохоронного законодавства.

Враховуючи прагнення України щодо вступу до Європейського Союзу, у нашій країні має бути розроблена програма моніторингу популяцій птахів подібна до тієї, що функціонує в ЄС. Нині Україна перебуває на початковому етапі впровадження подібної системи моніторингу, тому ми пропонуємо максимально спрощену, проте науково обґрунтовану методику організації та проведення обліків. Наша мета – гармонізувати український підхід із європейськими стандартами, забезпечивши при цьому легкість збору даних для спостерігачів із різним рівнем досвіду. Долучення України до мережі PECBMS дозволить не лише зробити внесок у загальноєвропейську базу даних про стан біорізноманіття, але й отримати власні, локальні показники динаміки популяцій найпоширеніших видів птахів нашої країни. Представлена методика розроблена таким чином, щоб кожен учасник міг легко зрозуміти алгоритм вибору території, правила планування маршрутів та процедуру реєстрації спостережень, сприяючи формуванню надійного масиву даних для подальшої аналітичної обробки.

1) Вибір території обліків

Дані обліків мають відображати загальні зміни чисельності гніздових видів птахів у межах країни, тому важливо, щоб маршрути були достатньо рівномірно розподілені у просторі, а також вибрані неупереджено. Зазвичай, це досягається використанням сіток, що накладаються на карту та рандомізацію при виборі квадратів з цих сіток. Оскільки проект пілотний, а рандомізація збільшує складність підготовчих робіт та логістику, спричиняє зростання вартості польових робіт, на початкових етапах розвитку програми моніторингу звичайних видів пропонуємо наступну схему. Учасникам, необхідно самостійно обрати зручний квадрат 5 x 5 км, з референсної сітки ЕЕА. Це можна зробити, як на нашій інтерактивній вебкарті (<https://uncg.org.ua/projects/birdmon>), так і з завантаженої у будь-яку ГІС сітки квадратів для України з хмарного сховища — [EEA reference grid for Ukraine](#). Кожен такий квадрат має свій шифр (наприклад “5kmE5765N3145”). Учасник обліків

надсилає шифр цього квадрата координатору обліків на контактну електронну адресу. Код квадрата є його унікальним ідентифікатором, та використовується у всіх звітних формах програми.

2) Вибір та фіксація облікових маршрутів

В межах обраного квадрата 5 x 5 км довільно закладається обліковий маршрут, довжиною не менш як 3 км. Оптимальна довжина маршруту — близько 5 км. Можливе також закладання довших маршрутів, але з урахуванням можливості проведення обліків на них у межах ранкових годин, оптимальних для обліку. Маршрут має закладатися таким чином, щоб на ньому не було перешкод, які потрібно обходити, віддаляючись від визначеного маршруту. Крім цього, при формуванні маршруту треба враховувати можливості/необхідність подальшого регулярного проведення обліків. Тобто закладайте маршрут так, щоб ви або інші дослідники мали змогу його повторити не тільки в цей сезон, але й в наступні роки. Маршрут повинен, наскільки це можливо, пропорційно охоплювати основні біотопи, які наявні в межах квадрата. Водночас слід підкреслити, що морські водойми не є ціллю даної схеми моніторингу, тобто не треба прокладати маршрут уздовж морського узбережжя, узбереж лиманів та заток. Те ж саме стосується великих прісноводних водойм. Хоча, частково ці типи біотопів можуть входити до облікового маршруту. Він може проходити, як по бездоріжжю, так і по наявних стежках, просіках, польових або лісових дорогах тощо. За винятком урбанізованих ландшафтів, не слід закладати маршрути уздовж асфальтованих доріг із наявним транспортним рухом. Також важливо не використовувати дороги чи стежки уздовж яких є лінійні споруди (канали, ЛЕП тощо), або лінійні насадження (лісосмуги та інші придорожні лінійні насадження). Це може значно впливати на результати обліків. У разі неможливості оминати такі ділянки, вони можуть використовуватися як виняток, але мають складати не більш як 10% загальної протяжності облікового маршруту. Маршрут може не бути суцільним, а складатися, наприклад, із двох окремих частин. Зазвичай таку комбінацію маршруту закладають з метою охоплення різних біотопів. Для зручності проведення обліків, точки початку та кінця маршруту можуть бути розташовані відносно близько одна від одної, але не ближче 300 м. Маршрут не повинен проходити по межі обраного квадрата 5 x 5 км.

Пропонується наступна послідовність вибору та фіксації маршруту. Через будь-який браузер, яким ви користуєтесь, знайдіть та відкрийте програму Google Earth (далі – GE), яка містить космічні знімки. Виберіть ділянку в межах квадрата 5 x 5 км, на якій ви плануєте закладати обліковий маршрут. Прокладіть маршрут на космічному знімку за допомогою інструменту GE «Додати шлях...» у вигляді ламаної лінії та збережіть його у вигляді kml файлу. Після цього потрібно пройти по цьому маршруту в природі, щоб бути впевненим, що немає якихось перешкод для проведення обліків на ньому. Також під час першого відвідування маршруту він розбивається на окремі відрізки відповідно до основних біотопів, через які він проходить. Визначаються координати меж цих відрізків.

Як конкретно це робити залежить від вашого досвіду та наявності обладнання. Найпростіший варіант — коли у вашому смартфоні є GPS та встановлено Google Earth (цю програму можливо завантажити та встановити безкоштовно). У цьому випадку ви копіюєте ваш kml файл у смартфон та відкриваєте в GE. В результаті ви будете бачити ваш маршрут на тлі космічних знімків, або мапи, та вашу позицію на обліковому маршруті.

Пересуваючись по маршруту, ви можете визначати координати меж відрізків маршруту. Також можна використати будь-який інший навігаційний додаток, який встановлено на вашому смартфоні та який підтримує імпорт kml файлів (LocusMAP тощо). Можливі й інші варіанти фіксації маршруту та розбивки його на окремі відрізки. У разі, коли ви добре знаєте запланований маршрут та використовуєте GPS (в смартфоні, або як окреме обладнання), ви можете просто пройти вздовж нього та записати трек у форматі grx (або іншому форматі), визначити координати меж відрізків маршруту. Маршрут, записаний у форматі kml, або в grx надсилається координатору обліків. Координати меж ділянок маршруту мають бути включені в форму опису біотопів (розділ 6.1, табл. 4).

На рисунках 1–6 показано маршрут довжиною 3,2 км, нанесений на космічний знімок. Маршрут поділено на відрізки у відповідності до панівних за площею біотопах. Межі відрізків легко визначаються на місцевості.

Проведення таких обліків в умовах війни має свої особливості. Слід мати на увазі, що під час повітряної тривоги внаслідок роботи РЕБ сигнали GPS можуть зникати або спотворюватися. Тому розраховувати на проходження маршруту в малознайомій місцевості тільки за допомогою навігатора не варто. Він може перестати працювати адекватно в будь-який момент. Маршрут краще прокладати по лініях, які легко знайти на місцевості – стежки, дороги, просіки. Так само вузлові точки (початок і закінчення маршруту, повороти) бажано прив'язувати до примітних пунктів – розгалуження стежок чи доріг, перетину просік у лісі, на відкритій місцевості – великих дерева або групи дерев і т.п.

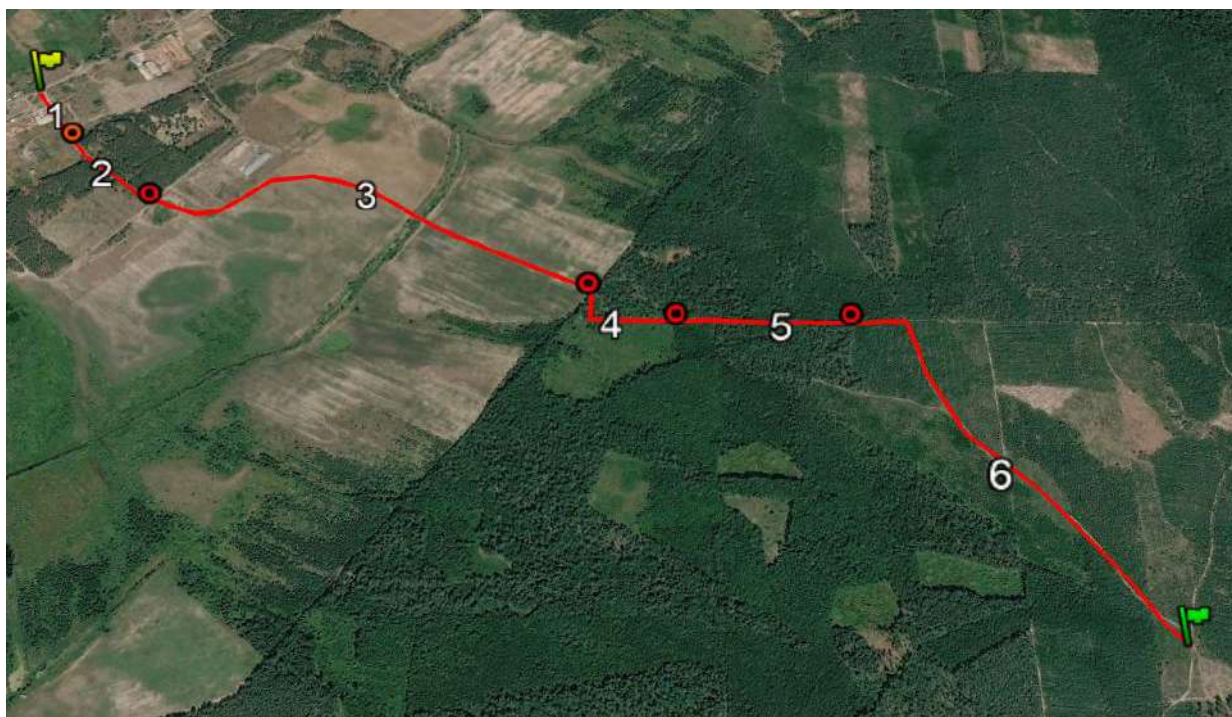

Рис. 1. Загальний вигляд маршруту довжиною 3,2 км, який поділено на 6 ділянок за панівними біотопами

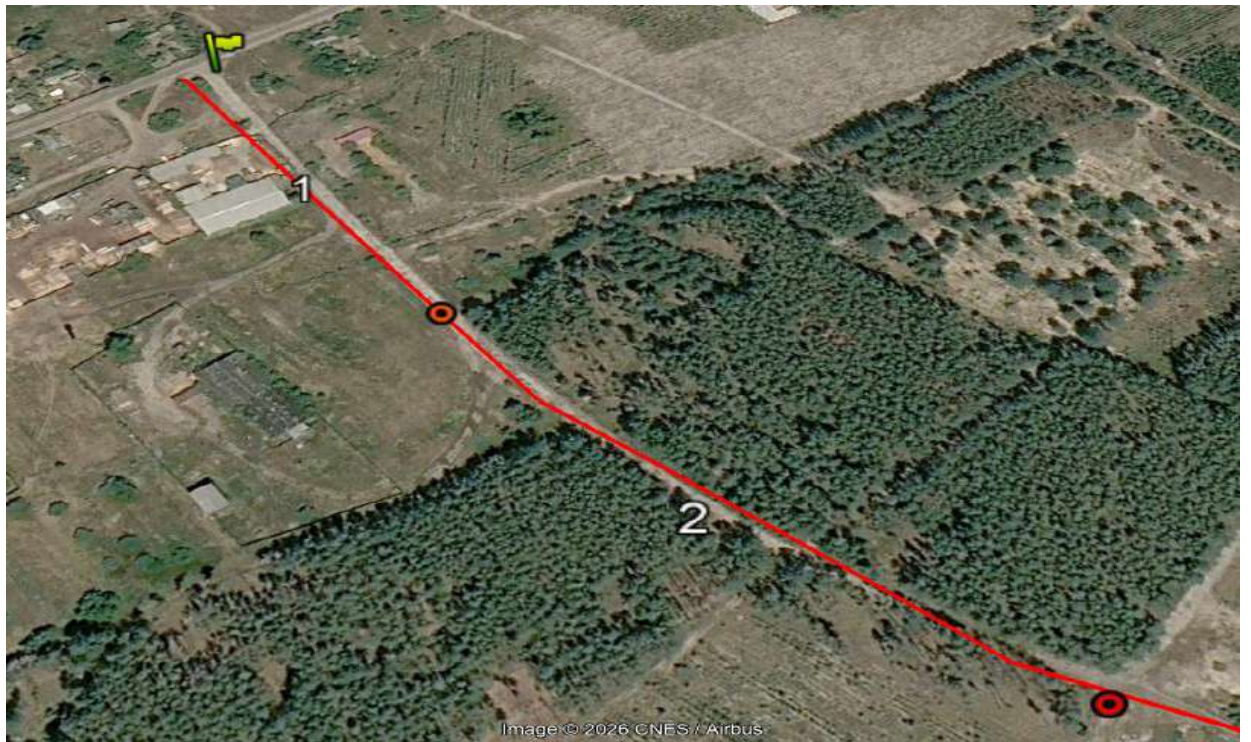

Рис. 2. Ділянка 1 — основні біотопи представлені пасовищем та сільською забудовою, в цьому випадку — фермою, ділянка 2 — основні біотопи — молодий ліс та пасовище

Рис. 3. Ділянка 3: основний біотоп — оранка

Рис. 4. Ділянка 4 — основні біотопи представлені середньовіковим хвойним лісом та болотом

Рис. 5. Ділянка 5: основний біотоп — середньовіковий хвойний ліс

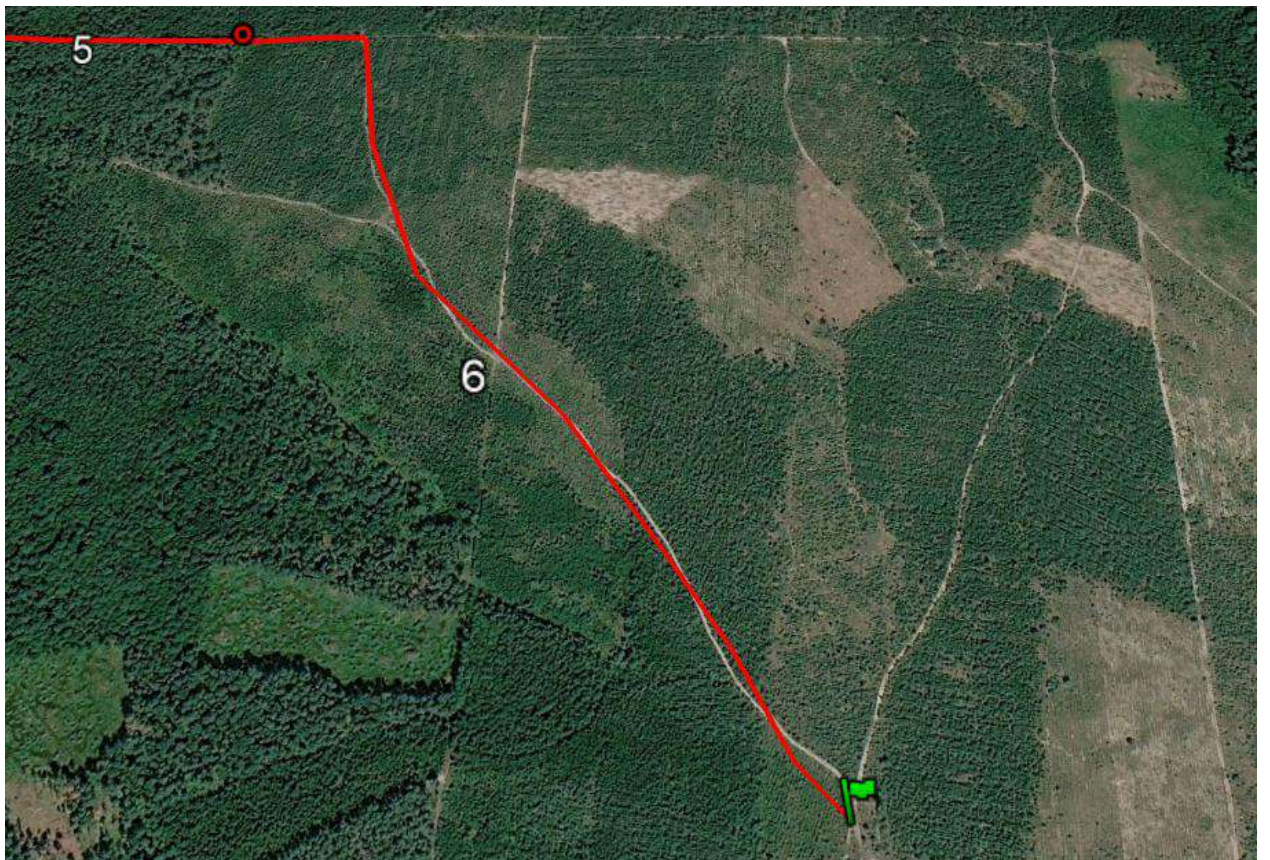

Рис. 6. Ділянка 6: основний біотоп — молодий хвойний ліс

3) Час проведення обліків та погодні умови

Для потреб програми гніздовий сезон розділений на два періоди обліків — ранньовесняний, що припадає на квітень і першу половину травня, та пізньовесняний, що припадає на другу половину травня і першу половину червня (оптимально — до 15 червня). Спостерігач повинен провести два обліки — один у ранньовесняний період і другий — у пізньовесняний. Між 1-м та 2-м обліками має бути часовий інтервал не менше двох тижнів.

Облік слід проводити вранці, бажано розпочинати приблизно через півгодини — годину після світанку, але не пізніше 9 години. Завершення обліків — не пізніше 10 годин 30 хвилин.

Дуже важливо починати облік якомога раніше, якщо, звичайно, є така можливість. Намагайтеся починати обліки приблизно в один і той же час, як протягом одного сезону, так і в різні роки. Облік, розпочатий рано вранці, є більш ефективним, ніж проведений пізніше.

Уникайте обліку птахів під час сильного дощу, туману або сильного вітру, адже такі погодні умови суттєво впливають на його результати.

4) Методика проведення обліків

Фіксація реєстрацій птахів здійснюється окремо у трьох облікових смугах уздовж маршруту (рис. 7):

- 1) до 25 м по обидві сторони від облікового маршруту;
- 2) у смузі 25–100 м;
- 3) у смузі більш як 100 м.

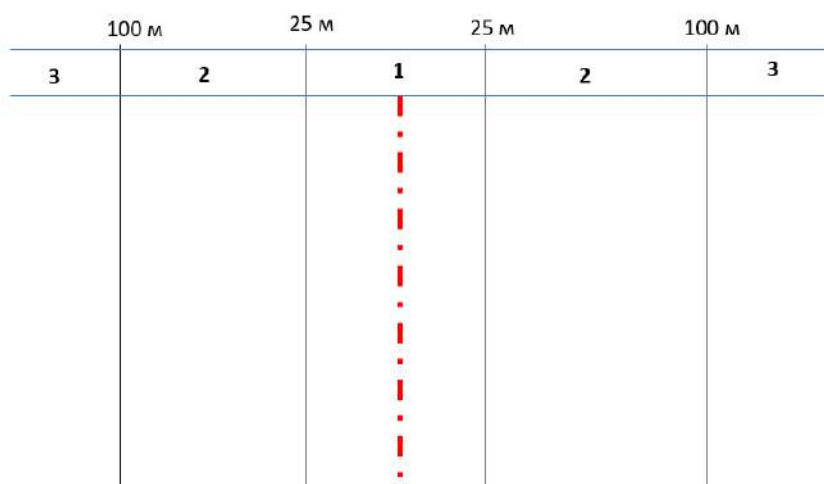

Рис. 7. Схема розташування облікових смуг

Під час обліку необхідно записувати всіх птахів, яких ви бачили або чули під час проходження облікового маршруту. Увага ! Під час проведення обліків не дозволяється

використання акустичної стимуляції — відтворення голосів птахів за допомогою технічних засобів. Птахів, яких ви почули, або побачили, слід віднести до відповідної смуги обліку — 1, 2 чи 3. Дистанція до птаха визначається як перпендикулярна відстань до нього від лінії маршруту. Не записуйте птахів, які перебувають позаду вас на момент підрахунку. Швидкість переміщення по маршруту має складати 1–1,5 км на годину. В окремих випадках, наприклад при низькій чисельності птахів, швидкість може сягати 2 км на годину. Можливі, і навіть рекомендуються, короткі зупинки для того щоб краще роздивитися або почути птаха у випадку сумнівів щодо його визначення. Але такі зупинки не мають бути триваліші ніж 1–2 хвилини, тому що це може призвести до повторних обліків деяких птахів, або викликати їхнє занепокоєння та окрикування того хто провадить облік, що може приваблювати й інших птахів. При записуванні виявлених птахів, вони мають бути віднесені не тільки до відповідної смуги обліку, а й до відповідного відрізка маршруту. Це є дуже важливим для подальшого аналізу зібраних даних та їх обробки.

Намагайтеся не записувати двічі птахів, якщо ви впевнені, що це особини, які раніше вже були зафіксовані.

Пріоритетом обліків є реєстрація токуючих самців — для більшості видів це спів, для дятлів — це переважно дріб, для деяких видів — голосні крики (зелена, сива та чорна жовни), токовий політ, якій може поєднуватися зі шлюбними криками, чи співом (припутень, жайворонки тощо). Але також відмічаються всі інші почуті або побачені птахи. Наприклад, реєстрація птаха, який несе корм також є ознакою гніздування птахів на даній території.

Під час проведення обліків для кожній зустрічі птахів зазначаються характеристики, які дозволять повноцінно заповнити звітні таблиці, наведені в розділі 6.2. Записи під час проведення обліків краще робити з використанням стандартних скорочень, які наведені нижче.

Скорочення:

- Сс** — співаючий/токуючий самець, якого видно чи чути, включаючи дріб дятлів;
- Сц** — самець, якого видно, або чути, але який не співає та не демонструє токової поведінки (просто сидить, видає крик тривоги, позивку);
- См** — самка;
- Па** — гніздова пара — самець та самка, які знаходяться неподалік один від одного;
- Пт** — особина (коли стать неможливо визначити);
- Пк** — птах із матеріалом для будівництва гнізда, або кормом;
- Гн** — гніздо/кладка;
- В** — виводок;
- Пр** — птах, який перелетів через смуги обліку, не зупиняючись в їх межах.

Наприклад, це може виглядати наступним чином:

Маршрутна ділянка №1:

- Кропив'янка чорноголова — 1, 1 ос., Сс (*тобто на 1-й смугі обліку, 1 ос., самець співає*)
- Сойка — 2, 2 ос., Пт (*на 2-й смугі, 2 ос., бачимо птахів, які сидять, або переміщуються в межах облікової смуги*)
- Дятел звичайний — 1, 1 ос., Сс (*на 1-й смугі, 1 ос., чуємо дріб дятла*)
- .....

Маршрутна ділянка №2:

Сорокопуд терновий — 1, 1 ос., Пт (на 1-й смузі, 1 ос., бачимо птаха)
Припутень — 2, 1 ос., Сс (на 2-й смузі, 1 ос., токовий політ або/та токова пісня)
.....

Маршрутна ділянка №3:

Лелека білий — 2, 1 Гн., 2пт. (на 2-й смузі, 1 гніздо, 2 пташеня)
Синиця велика — 1, 1 В, 1 дор.+4 пт. (на 1-й смузі, 1 виводок, 1 доросла+4 пташеня)

Обліковець може застосовувати інші форми ведення польових записів, які є зручними для нього (наприклад, у вигляді таблиці).

5) Опис біотопів на обліковому маршруті

Опис біотопів маршруту є обов'язковою частиною програми моніторингу. Форма опису біотопів (див. розділ 6) повинна заповнюватися щорічно. Опис біотопів нового маршруту найкраще проводити під час першого візиту у квадрат — під час або після визначення маршруту. У наступні роки опис біотопів можна робити після закінчення підрахунку птахів, проходячи трансекту вдруге. Просимо не займатися описами біотопів безпосередньо під час підрахунку птахів.

Біотопи слід реєструвати окремо для кожного з визначених відрізків облікового маршруту, вибираючи коди з таблиці 2, що наведена нижче, які найкраще характеризують біотопи, що трапляються в першій смузі обліку — 25+25 м від маршруту. Для кожного відрізка маршруту вказуються два панівних за площею типи біотопів. Вони визначаються як «перший» і «другий» (табл. 4). У разі, якщо даний відрізок покриває тільки один тип біотопа, то слід заповнити тільки рубрики, що належать до «першого» біотопа (залишаючи вільними рубрики для «другого»). Однак, якщо на даному відрізку трансекти трапляються три (або більше) чітко відмінних типів біотопів, то опис слід обмежити двома найважливішими.

Якщо між вашими візитами на ділянці маршруту відбулися значні зміни в біотопах, просимо вас зареєструвати їх в окремій частині форми з опису біотопів (табл. 2). Прикладами таких змін можуть бути: оранка пустиря, косіння луки, осушення ставка або вирубка дерев.

Таблиця 2. Класифікатор біотопів

Категорії біотопів	Біотопи та коди	Додаткові характеристики біотопів
А.Поля	Пе — Поле із зерновими, кукурудзою, ріпаком, коренеплодами тощо.	
Б.Трав'яністі біотопи	Тб — луки, степи, солончаки, пасовища, сінокоси	

В. Живі огорожі, лісосмуги та переліски:	Лісосмуги (Лс), лінійні посадки чагарників (Лч), невеликі групи дерев (що не є лісом) (Пл)	
Г. Ліси	Лл — Листяний ліс: лісові масиви, де переважають листяні породи (бук, дуб та ін.).	I клас: вирубки без дерев та дерева приблизно до 5 років II клас: 5–30 років (молодняк)
	Хл — Хвойний ліс: масиви, що складаються переважно з ялини, сосни або модрина.	III клас: 30–60 років (середньовіковий)
	Мл — Мішаний ліс: ділянки, де хвойні та листяні породи представлені приблизно у рівній пропорції.	IV клас: ліс > 60 років (умовно-зрілий)
Д. Забудова / населені пункти	Рз — Село / розріджена індивідуальна забудова: сільські населені пункти, приватні будинки з садами, передмістя.	
	Щз — Місто / щільна забудова: міські квартали, промислові зони, території з мінімальним озелененням.	
Е. Болота та водойми	Св — Стоячі води: озера, ставки, водосховища, лимани, кар'єри, заповнені водою.	
	Пв — Проточні води: річки, струмки, канали.	
	Зз — Заболочені землі: низинні болота, плавні, заболочені чагарники (без відкритої води)	
Є. Інші біотопи	Специфічні біотопи: Сюди можуть належати виноградники (Вн), сади (Сд) або кар'єри (Кр) з видобутку піску/каменю, якщо вони займають значну частину маршруту тощо.	

6) Звітування

Звітування здійснюється шляхом заповнення спеціально розробленої форми у вигляді xls-файлу. В цьому файлі учасники надають як опис відрізків маршруту (включаючи опис

біотопів), так і результати обліків. В xls-файлі є детальна інструкція по заповненню звітних таблиць.

6.1. Загальні відомості.

В першу чергу заповнюється аркуш “Загальні відомості”, де учасник надає свої контактні дані (П.І.Б., e-mail адресу та номер квадрату, в межах якого прокладений маршрут):

Таблиця 3. Загальна інформація щодо опису облікового маршруту

П.І.Б. обліковця	
Ел. пошта	
Шифр квадрату 5 x 5 км	

Форма опису ділянок та біотопів маршруту

На окремому аркуші “Біотопи” необхідно внести дані про координати початку та кінця кожного відрізка та вказати характерні для них біотопи. Введення даних про біотопи здійснюється шляхом вибору зі списку. Список є ієрархічним, тобто учасник спочатку вибирає категорію біотопів (див. таблицю 2), а потім в наступному стовпці в залежності від обраної категорії з'явиться новий список, в якому необхідно обрати самі біотопи. Для лісів в окремому стовпці потрібно обрати ще вікові характеристики, що також здійснюється шляхом вибору з випадального списку.

Таблиця 4. Опис ділянок та біотопів облікового маршруту

Номер ділянки	Довжина ділянки, км	Координати початку		Координати кінця		Опис ділянки*	
		Широта	Довгота	Широта	Довгота	Біотоп 1	Біотоп 2
1	0,20	50.8722	30.1057	50.8707	30.1075	Б Тб	Д Рз
2	0,29	50.8707	30.1075	50.8689	30.1105	Г Хл II	Б Тб

*Зазначаються лише два переважаючі за площею біотопи в межах першої смуги обліку (25+25 м). Для їх опису використовуються коди з Таблиці 2 Класифікатор біотопів. В даному випадку: категорії біотопів (перша колонка в таблиці 2) — **Б, Г, Д**; біотопи: **Тб** — луки, стети, солончаки, пасовища, сінокоси, пасовища; **Рз** — село / розріджена індивідуальна забудова: сільські населені пункти, приватні будинки з садами, передмістя; **Хл II** — Хвойний ліс, вікового класу II

6.2. Форма звіту за результатами обліків

Результати обліків вносяться у окремі таблиці, кожна з яких розташована на окремому аркуші форми (результати першого обліку — у таблицю на аркуші “1Облік”, результати другого обліку — у таблицю на аркуші “2Облік”). Перед початком внесення даних обліку слід для кожного з обліків вказати дату та час проведення таблиці на аркуші “Загальні відомості”.

Таблиця 5. Загальна інформація щодо обліку птахів №___ (1 чи 2 в залежності від номеру обліку)

Дата обліку	
Час початку обліку	
Час кінця обліку	

Потім перейти на аркуш “1Облік” (або “2Облік”) та внести власне результати обліків птахів.

Таблиця 6. Результати обліку птахів №__ (1 чи 2 в залежності від номеру обліку)

№ ділянки маршруту	Українська назва виду*	Облікова смуга	Кількість	Характеристика реєстрацій птахів
1	Кропив'янка чорноголова	до 25 метрів	1	Сс
1	Мухоловка білошия	до 25 метрів	1	Сп
1	Сойка	до 25 метрів	1	Пр
2	Кропив'янка чорноголова	25-50 метрів	1	Пк
2	Сорокопуд терновий	25-50 метрів	1	См
2	Припутень	25-50 метрів	1	Сс
3	Дятел звичайний	до 25 метрів	1	Пк
4	Лелека білий	до 25 метрів	1	Гн
4	Синиця велика	25-50 метрів	1	Вив
.....				

Назви видів, облікова смуга та характеристика реєстрації обираються зі списку. Не треба набирати їх вручну при заповненні таблиці!

7) Список видів птахів

Список видів птахів базується на таксономічній основі HBW and BirdLife International (2024). Handbook of the Birds of the World and BirdLife International digital checklist of the birds of the world. Version 9. Available at: http://datazone.birdlife.org/userfiles/file/Species/Taxonomy/HBW-BirdLife_Checklist_v9_Oct24.zip.

Із загального списку видів птахів, які трапляються на території України, було видалено рідкісні залітні види, види які трапляються лише під час зимівель та міграцій, оскільки обліки стосуються лише гніздової орнітофауни.

Seq. HBW-BirdLife_v. 9	Species \ Вид		Коментарі
	Galliformes \ Куроподібні		
	Phasianidae \ Phasianidae		
229	Coturnix coturnix	Перепілка	
245	Alectoris chukar	Кеклик	
328	Phasianus colchicus	Фазан	
346	Perdix perdix	Куріпка сіра	
352	Tetrastes bonasia	Орябок	
362	Tetrao urogallus	Глушець	
364	Lyrurus tetrax	Тетерук	

Anseriformes \ Гусеподібні			
Anatidae \ Качкові			
391	<i>Oxyura leucocephala</i>	Савка	
399	<i>Cygnus olor</i>	Лебідь-шипун	
401	<i>Cygnus cygnus</i>	Лебідь-кликун	
413	<i>Anser anser</i>	Гуска сіра	
422	<i>Somateria mollissima</i>	Пухівка	
431	<i>Bucephala clangula</i>	Гоголь	
433	<i>Mergellus albellus</i>	Крех малий	
435	<i>Mergus merganser</i>	Крех великий	
437	<i>Mergus serrator</i>	Крех середній	
452	<i>Tadorna tadorna</i>	Галагаз	
453	<i>Tadorna ferruginea</i>	Огар	
476	<i>Netta rufina</i>	Чернь червонодзьоба	
479	<i>Aythya ferina</i>	Попелюх	
485	<i>Aythya nyroca</i>	Чернь білоока	
488	<i>Aythya fuligula</i>	Чернь чубата	
489	<i>Aythya marila</i>	Чернь морська	
500	<i>Spatula querquedula</i>	Чирянка велика	
507	<i>Spatula clypeata</i>	Широконіска	
512	<i>Mareca strepera</i>	Нерозень	
513	<i>Mareca penelope</i>	Свищ	
524	<i>Anas platyrhynchos</i>	Крижень	
540	<i>Anas acuta</i>	Шилохвіст	
544	<i>Anas crecca</i>	Чирянка мала	
Podicipediformes \ Пірникозоподібні			
Podicipedidae \ Пірникозові			
548	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Пірникоза мала	
560	<i>Podiceps grisegena</i>	Пірникоза сірощока	
561	<i>Podiceps cristatus</i>	Пірникоза велика	
562	<i>Podiceps auritus</i>	Пірникоза червоношия	
563	<i>Podiceps nigricollis</i>	Пірникоза чорношия	
Phoenicopteriformes \ Фламінгоподібні			
Phoenicopteridae \ Фламінгові			
571	<i>Phoenicopus roseus</i>	Фламінго	
Columbiformes \ Голубоподібні			
Columbidae \ Голубові			
585	<i>Columba livia</i>	Голуб сизий	Обліковуються усі птахи даного виду – як ті, яких умовно можна віднести до диких форм, так і міські форми (<i>Columba livia f. domestica</i>)
590	<i>Columba oenas</i>	Голуб-синяк	
593	<i>Columba palumbus</i>	Припутень	
621	<i>Streptopelia turtur</i>	Горлиця звичайна	
627	<i>Streptopelia decaocto</i>	Горлиця садова	
Caprimulgiformes \ Дрімлюгоподібні			
Caprimulgidae \ Дрімлюгові			
1055	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Дрімлюга	
Apodidae \ Серпокрильцеві			
1181	<i>Tachymarptis melba</i>	Серпокрилець білочеревий	

1199	Apus apus	Серпокрилець чорний	
	Cuculiformes \ Зозулеподібні		
	Cuculidae \ Зозулеві		
1720	Cuculus canorus	Зозуля	
	Gruiformes \ Журавлеподібні		
	Rallidae \ Пастушкові		
1780	Rallus aquaticus	Пастушок	
1815	Crex crex	Деркач	
1839	Porzana porzana	Погонич звичайний	
1845	Zapornia parva	Погонич малий	
1846	Zapornia pusilla	Погонич-крихітка	
1879	Gallinula chloropus	Курочка водяна	
1889	Fulica atra	Лиска	
	Gruidae \ Журавлеві		
1910	Anthropoides virgo	Журавель степовий	
1917	Grus grus	Журавель сирій	
	Otidiformes \ Дрохвоподібні		
	Otididae \ Дрохвові		
1920	Tetrax tetrax	Хохітва	
1921	Otis tarda	Дрохва	
	Ciconiiformes \ Лелекоподібні		
	Ciconiidae \ Лелекові		
2150	Ciconia nigra	Лелека чорний	
2156	Ciconia ciconia	Лелека білий	
	Pelecaniformes \ Пеліканоподібні		
	Threskiornithidae \ Ібісові		
2164	Platalea leucorodia	Косар	
2193	Plegadis falcinellus	Коровайка	
	Ardeidae \ Чаплеві		
2205	Botaurus stellaris	Бугай	
2211	Ixobrychus minutus	Бугайчик	
2226	Nycticorax nycticorax	Квак	
2231	Ardeola ralloides	Чапля жовта	
2237	Bubulcus ibis	Чапля єгипетська	
2238	Ardea cinerea	Чапля сіра	
2248	Ardea purpurea	Чапля руда	
2249	Ardea alba	Чепура велика	
2263	Egretta garzetta	Чепура мала	
	Pelecanidae \ Пеліканові		
2269	Pelecanus crispus	Пелікан кучерявий	
2273	Pelecanus onocrotalus	Пелікан рожевий	
	Suliformes \ Сулоподібні		
	Phalacrocoracidae \ Бакланові		
2294	Microcarbo pygmaeus	Баклан малий	
2315	Gulosus aristotelis	Баклан чубатий	
2316	Phalacrocorax carbo	Баклан великий	
	Charadriiformes \ Сивкоподібні		
	Burhinidae \ Лежневі		
2331	Burhinus oedipnemos	Лежень	
	Haematopodidae \ Куликосорокові		
2350	Haematopus ostralegus	Кулик-сорока	
	Recurvirostridae \ Чоботарові		

2358	Recurvirostra avosetta	Чоботар	
2362	Himantopus himantopus	Кулик-довгоніг	
Charadriidae \ Сивкові			
2373	Charadrius hiaticula	Пісочник великий	
2376	Charadrius dubius	Пісочник малий	
2387	Charadrius alexandrinus	Пісочник морський	
2409	Vanellus vanellus	Чайка	
2429	Vanellus gregarius	Чайка степова	
2430	Vanellus leucurus	Чайка білохвоста	
Scolopacidae \ Баранцеві			
2459	Numenius arquata	Кульон великий	
2464	Limosa limosa	Грицик великий	
2470	Calidris pugnax	Брижач	
2498	Scolopax rusticola	Слуква	
2521	Gallinago media	Баранець великий	
2522	Gallinago gallinago	Баранець звичайний	
2533	Xenus cinereus	Мородунка	
2534	Actitis hypoleucos	Набережник	
2536	Tringa ochropus	Коловодник лісовий	
2543	Tringa nebularia	Коловодник великий	
2545	Tringa totanus	Коловодник звичайний	
2546	Tringa glareola	Коловодник болотяний	
2547	Tringa stagnatilis	Коловодник ставковий	
Glaeolidae \ Дерихвостові			
2578	Glaeola pratincola	Дерихвіст лучний	
2580	Glaeola nordmanni	Дерихвіст степовий	
Laridae \ Мартинові			
2597	Hydrocoloeus minutus	Мартин малий	
2605	Larus genei	Мартин тонкодзьобий	
2607	Larus ridibundus	Мартин звичайний	
2619	Larus ichthyaetus	Мартин каспійський	
2621	Larus melanocephalus	Мартин середземноморський	
2631	Larus canus	Мартин сивий	
2639	Larus michahellis	Мартин скельний	
2640	Larus cachinnans	Мартин жовтоногий	
2651	Sternula albifrons	Крячок малий	
2659	Gelochelidon nilotica	Крячок чорнодзьобий	
2661	Hydroprogne caspia	Крячок каспійський	
2664	Chlidonias hybrida	Крячок білощокий	
2665	Chlidonias leucopterus	Крячок білокрилий	
2666	Chlidonias niger	Крячок чорний	
2672	Sterna hirundo	Крячок річковий	
2683	Thalasseus sandvicensis	Крячок рябодзьобий	
Strigiformes \ Совоподібні			
Tytonidae \ Сипухові			
2731	Tyto alba	Сипуха	
Strigidae \ Совові			
2780	Athene noctua	Сич хатній	
2784	Glaucidium passerinum	Сичик-горобець	
2815	Aegolius funereus	Сич волохатий	
2850	Otus scops	Совка	

2879	Asio otus	Сова вухата	
2883	Asio flammeus	Сова болотяна	
2917	Strix aluco	Сова сіра	
2927	Strix uralensis	Сова довгохвоста	
2928	Strix nebulosa	Сова бородата	
2935	Bubo bubo	Пугач	
	Accipitriformes \ Яструбоподібні		
	Pandionidae \ Скопові		
2969	Pandion haliaetus	Скопа	
	Accipitridae \ Яструбові		
2981	Pernis apivorus	Осоїд	
3009	Circaetus gallicus	Змієїд	
3025	Gyps fulvus	Сип білоголовий	
3026	Aegypius monachus	Гриф чорний	
3050	Clanga pomarina	Підорлик малий	
3052	Clanga clanga	Підорлик великий	
3056	Aquila heliaca	Могильник	
3058	Aquila chrysaetos	Беркут	
3065	Hieraaetus pennatus	Орел-карлик	
3076	Circus aeruginosus	Лунь очеретяний	
3086	Circus cyaneus	Лунь польовий	
3089	Circus macrourus	Лунь степовий	
3091	Circus pygargus	Лунь лучний	
3100	Accipiter brevipes	Яструб коротконогий	
3128	Accipiter nisus	Яструб малий	
3136	Accipiter gentilis	Яструб великий	
3149	Haliaeetus albicilla	Орлан-білохвіст	
3156	Milvus milvus	Шуліка рудий	
3157	Milvus migrans	Шуліка чорний	
3211	Buteo buteo	Канюк звичайний	
3217	Buteo rufinus	Канюк степовий	
	Bucerotiformes \ Гомрасподібні		
	Урупidae \ Одудові		
3332	Урупа еrops	Одуд	
	Coraciiformes \ Сиворакшеподібні		
	Meropidae \ Бджолоїдкові		
3363	Merops apiaster	Бджолоїдка	
	Coraciidae \ Сиворакшеві		
3381	Coracias garrulus	Сиворакша	
	Alcedinidae \ Рибалочкові		
3450	Alcedo atthis	Рибалочка	
	Piciformes \ Дятлоподібні		
	Picidae \ Дятлові		
3761	Jynx torquilla	Крутиголовка	
3857	Picus canus	Жовна сива	
3861	Picus viridis	Жовна зелена	
3916	Dryocopus martius	Жовна чорна	
3945	Picoides tridactylus	Дятел трипалий	
3974	Leiopicus medius	Дятел середній	
3975	Dryobates minor	Дятел малий	
4006	Dendrocopos leucotos	Дятел білоспинний	
4009	Dendrocopos syriacus	Дятел сирійський	

4011	Dendrocopos major	Дятел звичайний	
Falconiformes \ Соколоподібні			
Falconidae \ Соколові			
4042	Falco naumanni	Боривітер степовий	
4043	Falco tinnunculus	Боривітер звичайний	
4058	Falco vespertinus	Кібчик	
4066	Falco subbuteo	Підсоколик великий	
4076	Falco cherrug	Балабан	
4079	Falco peregrinus	Сапсан	
Psittaciformes \ Папугоподібні			
Psittacidae \ Папугові			
4486	Alexandrinus krameri	Папуга Крамера	
Passeriformes \ Горобцеподібні			
Oriolidae \ Вивільгові			
6294	Oriolus oriolus	Вивільга	
Laniidae \ Сорокопудові			
6905	Lanius collurio	Сорокопуд терновий	
6915	Lanius minor	Сорокопуд чорнолобий	
6920	Lanius excubitor	Сорокопуд сирій	
6930	Lanius senator	Сорокопуд червоноголовий	
Corvidae \ Воронові			
6961	Garrulus glandarius	Сойка	
6972	Pica pica	Сорока	
6978	Nucifraga caryocatactes	Горіхівка	
6982	Corvus monedula	Галка	
6992	Corvus frugilegus	Грак	
6995	Corvus corax	Крук	
7003	Corvus corone cornix	Ворона сіра	
Paridae \ Синицеві			
7209	Periparus ater	Синиця чорна	
7218	Lophophanes cristatus	Синиця чубата	
7228	Poecile palustris	Гаїчка болотяна	
7230	Poecile montanus	Гаїчка-пухляк	
7239	Cyanistes caeruleus	Синиця блакитна	
7241	Cyanistes cyanus	Синиця біла	
7244	Parus major	Синиця велика	
Remizidae \ Ремезові			
7264	Remiz pendulinus	Ремез	
Alaudidae \ Жайворонкові			
7332	Alauda rufescens	Жайворонок сирій	
7337	Melanocorypha calandra	Жайворонок степовий	
7345	Calandrella brachydactyla	Жайворонок малий	
7349	Lullula arborea	Жайворонок лісовий	
7359	Alauda arvensis	Жайворонок польовий	
7364	Galerida cristata	Посмітюха	
Panuridae \ Суторові			
7367	Panurus biarmicus	Синиця вусата	
Acrocephalidae \ Очеретянкові			
7565	Iduna pallida	Берестянка бліда	
7572	Hippolais icterina	Берестянка звичайна	
7575	Acrocephalus paludicola	Очеретянка прудка	

7576	Acrocephalus melanopogon	Очеретянка тонкодзьоба	
7577	Acrocephalus schoenobaenus	Очеретянка лучна	
7579	Acrocephalus dumetorum	Очеретянка садова	
7580	Acrocephalus palustris	Очеретянка чагарникова	
7581	Acrocephalus scirpaceus	Очеретянка ставкова	
7582	Acrocephalus agricola	Очеретянка індійська	
7592	Acrocephalus arundinaceus	Очеретянка велика	
Locustellidae \ Кобилочкові			
7629	Locustella luscinioides	Кобилочка солов'їна	
7630	Locustella fluviatilis	Кобилочка річкова	
7634	Locustella naevia	Кобилочка-цвіркун	
Hirundinidae \ Ластівкові			
7707	Delichon urbicum	Ластівка міська	
7726	Cecropis daurica	Ластівка даурська	
7736	Hirundo rustica	Ластівка сільська	
7755	Riparia riparia	Ластівка берегова	
Phylloscopidae \ Вівчарикові			
7947	Phylloscopus sibilatrix	Вівчарик жовтобровий	
7961	Phylloscopus trochilus	Вівчарик весняний	
7963	Phylloscopus collybita	Вівчарик-ковалик	
7997	Phylloscopus trochiloides	Вівчарик зелений	
Scotocercidae \ Вертункові			
8036	Cettia cetti	Очеретянка середземноморська	
Aegithalidae \ Довгохвостосиницеві			
8073	Aegithalos caudatus	Синиця довгохвоста	
Sylviidae \ Кропив'янкові			
8076	Sylvia atricapilla	Кропив'янка чорноголова	
8077	Sylvia borin	Кропив'янка садова	
8085	Curruca nisoria	Кропив'янка рябогруда	
8094	Curruca curruca	Кропив'янка прудка	
8101	Curruca communis	Кропив'янка сіра	
Certhiidae \ Підкоришникові			
8561	Certhia brachydactyla	Підкоришник короткопалий	
8564	Certhia familiaris	Підкоришник звичайний	
Sittidae \ Повзикові			
8565	Sitta europaea	Повзик	
Troglodytidae \ Воловоочкові			
8625	Troglodytes troglodytes	Волове очко	
Cinclidae \ Пронуркові			
8705	Cinclus cinclus	Пронурок	
Sturnidae \ Шпакові			
8712	Sturnus vulgaris	Шпак звичайний	
8715	Pastor roseus	Шпак рожевий	
Turdidae \ Дроздові			
8968	Turdus viscivorus	Дрізд-омелюх	
8969	Turdus philomelos	Дрізд співочий	
8973	Turdus iliacus	Дрізд білобровий	
8975	Turdus merula	Дрізд чорний	

9047	Turdus pilaris	Чикотень	
9050	Turdus torquatus	Дрізд гірський	
	Muscicapidae \ Мухоловкові		
9092	Muscicapa striata	Мухоловка сіра	
9182	Erithacus rubecula	Вільшанка	
9243	Luscinia svecica	Синьошийка	
9244	Luscinia luscinia	Соловейко східний	
9245	Luscinia megarhynchos	Соловейко західний	
9293	Ficedula parva	Мухоловка мала	
9296	Ficedula semitorquata	Мухоловка кавказька	
9297	Ficedula hypoleuca	Мухоловка строката	
9298	Ficedula albicollis	Мухоловка білошия	
9321	Phoenicurus ochruros	Горихвістка чорна	
9322	Phoenicurus phoenicurus	Горихвістка звичайна	
9335	Monticola saxatilis	Скеляр строкатий	
9344	Saxicola rubetra	Трав'янка лучна	
9350	Saxicola torquatus	Трав'янка чорноголова	
9365	Oenanthe oenanthe	Кам'янка звичайна	
9371	Oenanthe isabellina	Кам'янка попеляста	
9374	Oenanthe hispanica	Кам'янка іспанська	
9376	Oenanthe pleschanka	Кам'янка лиса	
	Regulidae \ Золотомушкові		
9399	Regulus regulus	Золотомушка жовточуба	
9401	Regulus ignicapilla	Золотомушка червоночуба	
	Prunellidae \ Тинівкові		
9644	Prunella collaris	Тинівка альпійська	
9652	Prunella modularis	Тинівка лісова	
	Passeridae \ Горобцеві		
9944	Passer domesticus	Горобець хатний	
9946	Passer hispaniolensis	Горобець чорногрудий	
9967	Passer montanus	Горобець польовий	
	Motacillidae \ Плискові		
9991	Anthus trivialis	Щеврик лісовий	
9996	Anthus pratensis	Щеврик лучний	
9997	Anthus spinoletta	Щеврик гірський	
10022	Anthus campestris	Щеврик польовий	
10043	Motacilla flava	Плиска жовта	В рамках обліку фіксація реєстрацій підвиду Motacilla flava feldegg здійснюється окремо як плиски чорноголової
10043	Motacilla flava feldegg	Плиска чорноголова	
10045	Motacilla cinerea	Плиска гірська	
10046	Motacilla citreola	Плиска жовтогорова	
10051	Motacilla alba	Плиска біла	
	Fringillidae \ В'юркові		
10053	Fringilla coelebs	Зяблик	
10097	Coccothraustes coccothraustes	Костогриз	
10139	Carpodacus erythrinus	Чечевиця	
10173	Pyrrhula pyrrhula	Снігур	
10195	Chloris chloris	Зеленяк	

10239	Linaria cannabina	Коноплянка	
10245	Loxia curvirostra	Шишкар ялиновий	
10250	Carduelis carduelis	Щиглик	
10254	Serinus serinus	Щедрик	
10263	Spinus spinus	Чиж	
Emberizidae \ Вівсянкові			
10291	Emberiza melanocephala	Вівсянка чорноголова	
10293	Emberiza calandra	Просянка	
10297	Emberiza cia	Вівсянка гірська	
10302	Emberiza hortulana	Вівсянка садова	
10306	Emberiza citrinella	Вівсянка звичайна	
10321	Emberiza schoeniclus	Вівсянка очеретяна	
10323	Emberiza aureola	Вівсянка лучна	

Послідовність кроків для участі в обліках

1. Бажаючі взяти участь в обліках птахів, відповідно до методики, обирають квадрат 5x5 км та надсилають його шифр координаторам обліків на адресу biomonitoring131@gmail.com
2. Координатори перевіряють чи цей квадрат є вільним, або ж в ньому вже є обліковий маршрут, та повідомляють про це потенційного учасника обліків
3. Якщо в квадраті вже проводяться обліки, обирається інший квадрат.
4. Після узгодження квадрату, учасник обліків, відповідно до методики, **визначає маршрут і надсилає kml / gpx файл координаторам**, вказуючи також своє прізвище.
5. Після цього учасник обліків провадить **опис біотопів маршруту та визначає координати меж відрізків (ділянок) облікового маршруту**. Це потрібно зробити **до проведення обліків**, тому що всі реєстрації птахів під час обліків прив'язуються до конкретних відрізків маршруту.
6. Учасник **проводить два циклу обліків** (один – у ранньовесняний період і другий - у пізньовесняний з інтервалом не менше двох тижнів).
7. До кінця червня учасник обліків заповнює форму опису маршруту та результатів обліку, та надсилає її координаторам обліків.